

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 53/2018

Μεταξύ:

C.G. KOKIAS LTD

Αιτητών

v.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΑΦΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος
Σόλων Παπαθεοχάρους, Μέλος
Δήμος Θωμά, Μέλος

Αιτητές:

C.G. KOKIAS LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Ευανθία Χαραλάμπους, Δικηγόρο για Νίκος Μ. Ηλία ΔΕΠΕ
2. Νίκο Μ. Ηλία, Δικηγόρο για Νίκος Μ. Ηλία ΔΕΠΕ
3. Κατερίνα Παπαμηνά, Εκπρόσωπο Αιτήτριας Εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΦΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Ειρήνη Νεοφύτου, Δικηγόρο της Δημοκρατίας Α'
2. Νεόφυτο Λαζάρου, Ανώτερο Πολιτικό Μηχανικό
3. Μαρία Χρυσοχού, Βοηθό Έπαρχο

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 18 Απριλίου, 2019

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Αντικείμενο της παρούσας προσφυγής, είναι η απόφαση της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου («η Αναθέτουσα Αρχή»), να κατακυρώσει το διαγωνισμό στην εταιρεία CYFIELD CONSTRUCTION LTD («ο επιτυχών») και να απορρίψει την προσφορά της εταιρείας C.G.KOKIAS LTD («οι Αιτητές») σε σχέση με το Διαγωνισμό αρ. Ε.Δ. ΠΑΦΟΥ Τ.Σ. 24/2018 και τίτλο *«Διαγωνισμός για την εκτέλεση του έργου: «Διαχωρισμός 26 οικοπέδων και 3 χώρων πρασίνου στην κοινότητα Κούκλια (Φάση Δ + Μέρος Φάσης Γ)».*

Ο Διαγωνισμός, δημοσιεύτηκε μέσω του συστήματος e-procurement στις 5.10.2018, με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 12.10.2018. Τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών, ορίστηκε η 26.10.2018.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης, αφού διαπίστωσε ότι οι Αιτητές δεν υπέβαλαν το Δελτίο Ποσοτήτων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14), το οποίο θα επέτρεπε να πραγματοποιηθεί αριθμητικός έλεγχος της προσφοράς τους σύμφωνα με τον όρο 7.4.4 – ΤΟΜΟΣ Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού, εισηγήθηκε την απόρριψη της με βάση τον όρο 7.6.2(α) και (γ) του Τόμου Α του Διαγωνισμού και την κατακύρωση της προσφοράς στον επιτυχόντα.

Στην έκθεση αξιολόγησης ημερ. 2.11.2018 σε σχέση με την προσφορά των Αιτητών αναφέρονται τα εξής:

«Αρ. 2: C.G KOKIAS LTD

Ο προσφοροδότης δεν υπέβαλε αντίγραφο της ετήσιας Άδειας Εργολήπτη ούτως ώστε να επιβεβαιωθεί το δικαίωμα συμμετοχής του στο διαγωνισμό. Δεν υπέβαλε επίσης το Δελτίο Ποσοτήτων και έτσι δεν κατέστη δυνατό να γίνει αριθμητικός έλεγχος της προσφοράς ώστε να επιβεβαιωθεί η ορθότητα του συνολικού ποσού της προσφοράς η οποία ανέρχεται σε €737.150,65 χωρίς Φ.Π.Α. Συμμορφώθηκε με τους υπόλοιπους όρους του διαγωνισμού.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης συζήτησε αναφορικά με τις παρατηρήσεις που προέκυψαν και αποφάσισε ως εξής:

(I) Όσον αφορά τη μη υποβολή του Δελτίου Ποσοτήτων από τον προσφοροδότη θεωρεί ότι αυτό αποτελεί λόγο απόρριψης της προσφοράς αφού δεν καθίσταται δυνατός ο αριθμητικός έλεγχος ώστε να εξασφαλίζεται η ορθότητα του συνολικού ποσού της προσφοράς. Η Επιτροπή αποφάσισε να εισηγηθεί την ακύρωση της Προσφοράς. Σχετικά είναι τα εδάφια (α) και (γ) της Παραγράφου 2 του Όρου 7.6 Απόρριψη Προσφορών που προνοούν ότι: «...Επίσης, η απόρριψη Προσφοράς δύναται να αποφασιστεί, μεταξύ άλλων, για έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους λόγους: (α) όταν η Προσφορά δεν είναι σύμφωνη με τους όρους των Εγγράφων Διαγωνισμού (γ) όταν δε προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή ή εμφανίζονται τιμές σε φάκελο άλλο από αυτό που καθορίζεται στα Έγγραφα Διαγωνισμού (όπου εφαρμόζεται) ...».

(II) Όσον αφορά την μη υποβολή της Άδειας Εργολήπτη η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν αποτελεί λόγο απόρριψης της προσφοράς αφού αυτή μπορεί να ζητηθεί μέσα στα πλαίσια της πρόνοιας του Όρου 7.1 Παροχή Διευκρινίσεων/Διασαφήνισεων – ΤΟΜΟΣ Α. Επειδή όμως αποφασίσθηκε να γίνει εισήγηση για ακύρωση της προσφοράς για τον λόγο που αναφέρεται στην παράγραφο (I) πιο πάνω η Επιτροπή αποφάσισε να μην ζητηθεί η υποβολή της».

Οι Αιτητές, υποστήριξαν, ότι η απόφαση απόρριψης της προσφορά τους είναι αποτέλεσμα έλλειψης δέουσας έρευνας, και πλάνης περί τα πράγματα. Η Αναθέτουσα Αρχή ανέφεραν, δεν διερεύνησε επαρκώς κατά πόσο ενώπιον της υπήρχαν όλα τα υποβληθέντα από τους Αιτητές έγγραφα της προσφοράς τους, ούτε προχώρησε σε επαλήθευση των εγγράφων μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος δημοσίων συμβάσεων e-procurement και υπέδειξαν ότι από αντίγραφο της ιστοσελίδας του e-procurement, ξεκάθαρα προκύπτει ότι το Δελτίο Ποσοτήτων (Παράρτημα 14) είχε υποβληθεί.

Επεσήμαναν επίσης, ότι με βάση το άρθρο 56 του περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2016 (Ν. 73(I)/2016), και του όρου 7.1. του Τόμου Α των εγγράφων του Διαγωνισμού, ακόμα και εάν δεν είχε υποβληθεί το Δελτίο Ποσοτήτων, η Αναθέτουσα Αρχή έπρεπε να το ζητήσει και/ή να τους επιτρέψει να το υποβάλουν.

Με την απόρριψη της προσφοράς τους η Αναθέτουσα Αρχή παραβίασε τον Κανονισμό 33(1) των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Δημοσίων Συμβάσεων, Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Γενικών) Κανονισμών του 2007, ΚΔΠ 201/2007 («οι Κανονισμοί»), τους όρους του Διαγωνισμού, άσκησε δε εσφαλμένα τη διακριτική της ευχέρεια.

Εκ διαμέτρου αντίθετη ήταν η θέση της Αναθέτουσας Αρχής η οποία υποστήριξε ότι προτού απορρίψει την προσφορά των Αιτητών προέβη σε δέουσα έρευνα. Περαιτέρω μετά την επιστολή των Αιτητών ημερ. 9.11.2018 με την οποία διαμαρτύρονταν για την απόρριψη της προσφοράς τους, επικοινωνήσε τηλεφωνικά με το Γενικό Λογιστήριο και διερεύνησε κατά πόσο το συγκεκριμένο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ είχε υποβληθεί. Επίσης απέστειλε επιστολή στο Γενικό Λογιστήριο το οποίο απάντησε με επιστολή ημερ. 26.11.2018. Σ' ότι αφορά τη βεβαίωση που οι Αιτητές επικαλέστηκαν για να καταδείξουν ότι αυτό υποβλήθηκε το μόνο που αναφέρει είναι ότι «όλα τα στοιχεία υποβλήθηκαν» χωρίς όμως να συγκεκριμενοποιεί ποια είναι τα στοιχεία που υποβλήθηκαν. Το ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής των προσφορών τον συγκεκριμένο χρόνο δεν αντιμετώπιζε πρόβλημα καθότι οι άλλοι προσφοροδότες υπέβαλαν τις προσφορές τους κανονικά.

Η Αναθέτουσα Αρχή, υποστήριξε ότι, το άρθρο 56 του Νόμου 73(Ι)/2016 που επικαλέστηκαν οι Αιτητές, εφαρμόζεται, νοουμένου ότι τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας. Η εκ των υστέρων υποβολή του Δελτίου Ποσοτήτων ισχυρίστηκε, θα συνιστούσε άνιση μεταχείριση σε σχέση με τους υπόλοιπους οικονομικούς φορείς, αφού με το άνοιγμα των προσφορών οι προσφερόμενες τιμές όλων των προσφοροδοτών είχαν αναρτηθεί και ήταν γνωστές. Η εφαρμογή δε του όρου 7.1 του Τόμου Α των εγγράφων του Διαγωνισμού έγκειται στην διακριτική ευχέρεια της Αναθέτουσας Αρχής. Εάν θα ζητήσει από τους οικονομικούς φορείς,

την υποβολή εγγράφων, ή την συμπλήρωση ή την αποσαφήνιση των προσφορών τους εξαρτάται από τα γεγονότα.

Απέρριψε επίσης τον ισχυρισμό για παραβίαση του Κανονισμού 33(1) των Κανονισμών. Επειδή η αξιολόγηση των προσφορών άρχισε μερικές ημέρες μετά το άνοιγμα τους. Η αναφορά στον Κανονισμό ότι η μελέτη και η αξιολόγηση των προσφορών, αρχίζει αμέσως μετά το άνοιγμα των προσφορών, έχει την έννοια ότι αρχίζει εντός ευλόγου διαστήματος χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Τέλος υποστήριξε ότι ενήργησε με κάθε επιμέλεια. Προτού καταλήξει εξέτασε κατά πόσον θα μπορούσε να ζητηθεί η εκ των υστέρων υποβολή του Δελτίου Ποσοτήτων έκρινε όμως ότι κάτι τέτοιο θα παραβίαζε την αρχή της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών. Η υποβολή του Δελτίου Ποσοτήτων αποτελεί ουσιώδη όρο του διαγωνισμού κατέληξε και η μη υποβολή του, καθιστά την προσφορά άκυρη.

Το πρώτο ζήτημα το οποίο θα πρέπει να αποφασισθεί είναι κατά πόσο οι Αιτητές με την προσφορά τους υπέβαλαν συμπληρωμένο το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14 των Εγγράφων του Διαγωνισμού το οποίο αφορά το Δελτίο Ποσοτήτων.

Σύμφωνα με τους Αιτητές, αυτό υποβλήθηκε και προς επιβεβαίωση του ισχυρισμού τους αναφέρθηκαν στη σχετική Βεβαίωση του ηλεκτρονικού συστήματος σύναψης Συμβάσεων που επιβεβαιώνει ότι όλα τα στοιχεία υποβλήθηκαν, χωρίς όμως οποιαδήποτε ειδική μνεία για το κάθε έγγραφο/έντυπο το οποίο είχε υποβληθεί. Η

Αναθέτουσα Αρχή βέβαια από την άλλη υποστήριξε ότι όσα υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά με την προσφορά των Αιτητών έχουν παραληφθεί. Το συγκεκριμένο έγγραφο για να μην παραληφθεί δεν υποβλήθηκε. Επικαλούμενη τη θέση της Αρμόδιας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων όπως αυτή διατυπώνεται στην επιστολή ημερ. 26.11.2018 απέρριψε τη θέση των Αιτητών.

Στην επιστολή ημερ. 26.11.2018 προς την Αναθέτουσα Αρχή αναφέρεται ότι:

«[...] Τόσο οι λειτουργοί του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας ως Διαχειριστές του Συστήματος, όσο και οι λειτουργοί τη υπηρεσίας παροχής τεχνικής βοήθειας στο σύστημα eProcurement που λειτουργεί από τον κατασκευαστή του συστήματος, δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν τι υποβλήθηκε σε κάθε διαγωνισμό. Το μοναδικό στοιχείο που μπορεί να επιβεβαιωθεί είναι η επιτυχής ετοιμασία και υποβολή της προσφοράς. Το περιεχόμενο της σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι γνωστό, και συνεπώς ούτε να επιβεβαιωθεί για ευνόητους λόγους.

3. Όσον αφορά τον ισχυρισμό του προσφοροδότη, ότι έχει υποβάλει συγκεκριμένο έγγραφο, αυτό απορρίπτεται καθώς μέσω του συστήματος, τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης ήταν σε θέση να ανοίξουν και να έχουν πρόσβαση στα υποβληθέντα αρχεία της εν λόγω προσφοράς. Στον συγκεκριμένο χώρο όπου έπρεπε να υποβληθεί το συγκεκριμένο αρχείο, ο προσφοροδότης όντως υπέβαλε κάποια άλλα αρχεία αλλά το συγκεκριμένο αρχείο δεν συμπεριλαμβάνεται σε αυτά. Δεν τίθεται οποιοδήποτε θέμα να υποβλήθηκε αρχείο και αυτό να μην είναι διαθέσιμο στα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης και τούτο έχει επιβεβαιωθεί και με την τεχνική επισκόπηση της βάσης του συστήματος από τους διαχειριστές.»

Καθώς προκύπτει από όσα τέθηκαν ενώπιόν μας η Επιτροπή Αξιολόγησης όταν εξέταζε την προσφορά των Αιτητών δεν είχε ενώπιόν της το Δελτίο Ποσοτήτων. Το γεγονός αυτό την εμπόδιζε να προχωρήσει σε επιβεβαίωση του συνολικού ποσού της Προσφοράς εξ' ου και εισηγήθηκε απόρριψή της. Η Αναθέτουσα Αρχή κατά το χρόνο λήψης της απόφασης αποκλεισμού της προσφοράς των Αιτητών δεν είχε

λόγο να διερευνήσει γιατί δεν υποβλήθηκε το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14. Αμέσως μετά την υποβολή παραπόνου από μέρος των Αιτητών προχώρησε και διερεύνησε το όλο ζήτημα. Με τη βεβαίωση του διαχειριστή του συστήματος, ότι δεν υπήρξε πρόβλημα στη βάση του συστήματος, αλλά και του γεγονότος ότι δεν υποβλήθηκε είτε από τους Αιτητές είτε από τους υπόλοιπους προσφοροδότες οποιοδήποτε παράπονο για τυχόν πρόβλημα κατά το χρόνο φόρτωσης της προσφοράς τους στο ηλεκτρονικό σύστημα ο ισχυρισμός των Αιτητών για την υποβολή του σχετικού ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ κατά τον ουσιώδη χρόνο υποβολής της προσφοράς τους δεν τεκμηριώνεται και συνεπώς απορρίπτεται. Άλλωστε οι Αιτητές ούτε με την προσφυγή τους προσκόμισαν οτιδήποτε το οποίο να υποδεικνύει ότι όντως υπέβαλαν το σχετικό έντυπο. Η βεβαίωση την οποία προσκόμισαν δεν καταδεικνύει ότι όντως το Παράρτημα 14 υποβλήθηκε.

Οι Αιτητές όπως έχουμε ήδη διαπιστώσει δεν τεκμηρίωσαν τον ισχυρισμό τους για υποβολή του απαιτούμενου Δελτίου Ποσοτήτων και είναι οι Αιτητές που έχουν την ευθύνη να βεβαιώνονται, πριν την υποβολή της προσφοράς τους, ότι αυτή συνάδει με τους όρους του διαγωνισμού (Βλέπε *AHK v. Hydrotech Water and Environmental Engineering Ltd* (1999) 3 ΑΑΔ 333). Η μη ύπαρξη του ζητούμενου Παραρτήματος 14, Δελτίου Ποσοτήτων στην ηλεκτρονική προσφορά τους, δεν θα μπορούσε να έχει ως συνέπεια την υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής να τους ζητήσει την εκ των υστέρων υποβολή του. Τέτοια ενέργεια θα συνιστούσε, όχι μόνο εκτροπή από τους όρους του Διαγωνισμού, αλλά και ευνοϊκή μεταχείριση

των Αιτητών έναντι των υπολοίπων προσφοροδοτών ειδικά μετά το άνοιγμα των προσφορών και τη γνωστοποίηση των τιμών των προσφορών. Το ΔΕΕ στην απόφαση *C-599/10 SAG ELV Slovensko v Úrad pre verejné obstarávanie* καταγράφει ότι οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, επεσήμανε δε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«37 Αν γινόταν δεκτό ότι η αναθέτουσα αρχή έχει την εξουσία να ζητεί διευκρινίσεις από συγκεκριμένο υποψήφιο την προσφορά του οποίου κρίνει ανακριβή ή μη σύμφωνη με τις τεχνικές προδιαγραφές της συγγραφής υποχρεώσεων, η εν λόγω αρχή θα κινδύνευε στην πραγματικότητα να θεωρηθεί ύποπτη, σε περίπτωση που τελικώς επέλεγε την επίμαχη προσφορά, ότι διεξήγαγε μυστικές διαπραγματεύσεις με τον οικείο υποψήφιο, εις βάρος των λοιπών υποψηφίων και κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

38 Κατά τα λοιπά, ούτε από το άρθρο 2, ούτε από άλλη διάταξη της οδηγίας 2004/18, αλλά και ούτε από την αρχή της ίσης μεταχείρισης και από την υποχρέωση διαφάνειας προκύπτει ότι, σε μια τέτοια περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να έρχεται σε επαφή με τους ενδιαφερόμενους υποψηφίους. Επιπλέον, οι εν λόγω υποψήφιοι δεν μπορούν να προσάπτουν στην αναθέτουσα αρχή την έλλειψη τέτοιας υποχρέωσης, δεδομένου ότι η ασάφεια της προσφοράς οφείλεται σε δική τους παράλειψη να επιδείξουν τη δέουσα επιμέλεια κατά τη σύνταξη του σχετικού φακέλου, επιμέλεια η οποία άλλωστε απαιτείται από όλους τους υποψηφίους.».

Το Παράρτημα 14 απαιτείται από τον όρο 5.6.1(ζ) του Τόμου Α «Οδηγίες προς Οικονομικούς Φορείς» όπου προβλέπεται ότι:

«1. Ο κάθε Προσφέρων οφείλει να υποβάλει τα ακόλουθα έγγραφα δεόντως συμπληρωμένα και υπογραμμένα:
[...]

ζ. Τα Δελτία Ποσοτήτων και το Παράρτημα Ηλεκτρονικών Εγκαταστάσεων, τα οποία επισυνάπτονται ως Παράρτημα (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14**) στον Τόμο Α, δεόντως συμπληρωμένα και υπογραμμένα. Οι τιμές, για το

σύνολο του Έργου και για επιμέρους εργασίες, θα πρέπει να δίνονται στο νόμισμα που καθορίζεται στην παράγραφο 2.19. Οι τιμές θα δίνονται χωρίς Φ.Π.Α.»

Ως προς την εγκυρότητα των προσφορών στον όρο 7.2 του Τόμου Α αναφέρεται

ότι:

«Πριν τον ενδελεχή έλεγχο των υποβληθεισών Προσφορών, η Αναθέτουσα Αρχή θα εξακριβώσει κατά πόσον:

1. [...]

2. Ουσιαστικά ανταποκρινόμενες Προσφορές θεωρούνται οι Προσφορές που συμμορφώνονται προς όλους τους όρους, προϋποθέσεις και προδιαγραφές των Εγγράφων Διαγωνισμού, χωρίς να παρουσιάζουν ουσιαστική απόκλιση ή επιφύλαξη.

Ουσιαστική απόκλιση ή επιφύλαξη είναι αυτή:

α. η οποία επηρεάζει με ουσιαστικό τρόπο τα πλαίσια, την ποιότητα ή την απόδοση των εργασιών του Έργου,

β. η οποία επηρεάζει με οποιοδήποτε ουσιαστικό τρόπο, λόγω της αντίφασης που παρουσιάζει με τα Έγγραφα του Διαγωνισμού, δικαιώματα της Αναθέτουσας Αρχής και/ή υποχρεώσεις του Προσφέροντα όπως αυτές καθορίζονται στα Έγγραφα Διαγωνισμού, ή

γ. η διόρθωση της οποίας θα επηρέαζε άδικα τη συναγωνιστική θέση άλλων Προσφερόντων των οποίων οι προσφορές είναι ουσιαστικά ανταποκρινόμενες.

Η Αναθέτουσα Αρχή θα προχωρεί σε ενδελεχή έλεγχο μόνον των Προσφορών εκείνων που θα θεωρούνται ως ουσιαστικά ανταποκρινόμενες».

Στον όρο 7.4 του Τόμου Α, Οδηγίες προς Οικονομικούς Φορείς για ότι εδώ

ενδιαφέρει προβλέπει ότι:

«7.4 Αριθμητικός Έλεγχος και Κατάταξη Προφορών

«1. [...]»

2. Οι Προσφορές θα ελεγχθούν με σκοπό να εντοπιστούν οποιαδήποτε αριθμητικά λάθη και/ή λάθη από μεταφορά, τα οποία και θα διορθώνονται.

3. Εάν υπάρχει οποιοδήποτε λάθος από τον πολλαπλασιασμό της τιμής μονάδας επί την ποσότητα του άρθρου, η τιμή μονάδας θα θεωρείται ορθή και θα λαμβάνεται ως βάση για τη διόρθωση.»

Αναμφίβολα από το λεκτικό των πιο πάνω όρων προκύπτει ότι οι όροι είναι ουσιώδεις. Υπάρχει ρητή πρόνοια για υποβολή του Δελτίου Ποσοτήτων δεόντως συμπληρωμένου και υπογεγραμμένου. Αυτό σε συνδυασμό με τα προβλεπόμενα στον όρο 7.4.3, πιο πάνω, καθιστά τις τιμές μονάδος άρρηκτα συνδεδεμένες με την τελική τιμή της προσφοράς των Αιτητών. Συνεπώς η παράλειψη υποβολής του δελτίου ποσοτήτων δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί επουσιώδης παρατυπία ώστε η Αναθέτουσα Αρχή μέσω διευκρινίσεων στη βάση του όρου 7(1) και (2)¹ να επιτρέψει την εκ των υστέρων υποβολή του. Σχετική είναι και η αναφορά της

¹ Όρος 7 του Τόμου Α «Οδηγίες προς Οικονομικούς Φορείς» με τίτλο Παροχή Διευκρινίσεων / Διασαφήνισεων:

«1. Σε κάθε στάδιο της αξιολόγησης η Αναθέτουσα Αρχή έχει το δικαίωμα, αν το κρίνει αναγκαίο, να ζητήσει από τον Προσφέροντα την παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το περιεχόμενο της Προσφοράς του. Στην περίπτωση αυτή η παροχή διευκρινίσεων είναι υποχρεωτική για τον προσφέροντα και δεν θεωρείται αντιπροσφορά.»

2. Όταν οι πληροφορίες ή τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβάλλονται από τους οικονομικούς φορείς είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, πλύν της Δέσμευσης μη Απόσυρσης της Προσφοράς, οι Αναθέτουσες Αρχές δύναται να ζητούν από τους Ενδιαφερόμενους Οικονομικούς Φορείς να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τα δικαιολογητικά υπό την προϋπόθεση ότι τα σχετικά αιτήματα υποβάλλονται τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. Οι Προσφέροντες στην περίπτωση αυτή υποχρεούνται με ποινή αποκλεισμού εάν δεν το πράξουν, τέτοιου είδους πληροφορίες ή δικαιολογητικά να τα υποβάλλουν στην Αναθέτουσα Αρχή μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα που αυτή θα ορίζει κατά περίπτωση το οποίο δεν θα είναι μικρότερο των δύο (2) εργάσιμων ημερών.»

Αναθέτουσας Αρχής στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην *A.E. αρ. 105/2011, Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών και Εταιρείας EL.NIA. ΚΟΚΚΙΝΟΣ Ltd*, ημερομηνίας 3.2.2017, όπου ειδικά για την υποβολή του Δελτίου Ποσοτήτων καταγράφονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Εξετάσαμε την πρωτόδικη απόφαση υπό το πρίσμα των εκατέρωθεν θέσεων επί του θέματος. Συναφώς το πρωτόδικο Δικαστήριο, στο οποίο εναποτίθεται η κρίση κατά πόσον ο όρος που παραβιάζεται αποτελεί ουσιώδη ή μη πρόνοια, κατέληξε στο ακόλουθο συμπέρασμα το οποίο αποτελεί ουσιαστικά και την απάντηση στην επιχειρηματολογία της εφεσίβλητης:

«Κατά την κρίση μου, ο συγκεκριμένος όρος (4.6.1.ζ) είναι ουσιώδης. Με κάθε σεβασμό, δεν συμφωνώ με την αντίθετη εισήγηση του δικηγόρου των Αιτητών ότι ερμηνευτικά το "δεόντως συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα", δεν εναποθέτει υποχρέωση των προσφοροδοτών για υπογραφή των Δελτίων Ποσοτήτων και ότι εν πάση περιπτώσει, δεν υπήρχε χώρος για την υπογραφή τους. Με βάση τη γραμματική ερμηνεία των εγγράφων, ο όρος "υπογεγραμμένα" σημαίνει να φέρουν υπογραφή του εκδότη τους, δείγμα συμμόρφωσης και δέσμευσης των προσφοροδοτών με τα όσα καταγράφονται στο έντυπο. Από τα πιο πάνω σε συνάρτηση με το προοίμιο της παραγράφου 1 του όρου 4.6 της προσφοράς, προκύπτει, σαφώς κατά την άποψη μου, ότι η πλήρης συμμόρφωση τους με τον επίδικο όρο, αποτελούσε ουσιώδη υποχρέωση των Αιτητών».

Κατ' ακολουθία των πιο πάνω οι ισχυρισμοί της εφεσίβλητης δεν ευσταθούν. Με βάση την προκήρυξη οι προσφοροδότες όφειλαν να καταθέσουν δεόντως υπογεγραμμένο το Δελτίο Ποσοτήτων. Η χρήση της φράσης «οφείλει να καταθέσει... δεόντως συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα», τα Δελτία Ποιοτήτων έχει τη σημασία της. Το συγκεκριμένο έντυπο αποτελεί ουσιαστικά τον πυρήνα της προσφοράς καθότι περιέχει τις προσφερόμενες τιμές τόσο για το προκαταρκτικό στάδιο (συμβόλαια, εγγυητικές, ασφάλειες έλεγχοι υλικών κλπ) όσο και για την εκτέλεση του έργου αφεαυτού. Δηλαδή την προμήθεια και στρώση του χλοοτάπητα του γηπέδου. Σύμφωνα δε με τον όρο 6.2.2 «ουσιαστικά ανταποκρινόμενες προσφορές» θα θεωρούνταν εκείνες που

τελούσαν σε συμμόρφωση προς όλους του όρους, προϋποθέσεις και προδιαγραφές των εγγράφων χωρίς να παρουσιάζουν ουσιαστική απόκλιση από αυτούς. Δεδομένου δε ότι «ουσιαστική απόκλιση» κατά τον ίδιο όρο της προκήρυξης συνιστούσε, μεταξύ άλλων, κάθε απόκλιση που «επηρεάζει με οποιοδήποτε ουσιαστικό τρόπο, λόγω αντίφασης που παρουσιάζει με τα Έγγραφα Διαγωνισμού, δικαιώματα της Αναθέτουσας Αρχής και/ή τις υποχρεώσεις του Προσφέροντα όπως αυτές καθορίζονται στα Έγγραφα Διαγωνισμού», η παράλειψη της εφεσίβλητης να υποβάλει δεόντως υπογραμμένο το Δελτίο Ποσοτήτων συνιστούσε ουσιαστική απόκλιση. Ορθώς λοιπόν επισημάνθηκε από το πρωτόδικο Δικαστήριο ότι η μη υπογραφή του συγκεκριμένου εντύπου αποτελούσε ουσιαστικά δείγμα μη συμμόρφωσης και δέσμευσης της εφεσίβλητης αναφορικά με τις προτεινόμενες από την ίδια τιμές για σκοπούς εκτέλεσης του έργου του διαγωνισμού [...]».

Ανεδαφικός είναι και ο ισχυρισμός των Αιτητών για έλλειψη δέουσας έρευνας από την Αναθέτουσα Αρχή. Στο άρθρο 45(2) του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, Ν. 158(I)1999, προβλέπεται ότι η έκταση της έρευνας σε κάθε περίπτωση εξαρτάται από τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης και ότι στο αρμόδιο διοικητικό όργανο εναπόκειται να επιλέξει τον ενδεδειγμένο τρόπο διεξαγωγής της. Η έρευνα δε, μπορεί να διεξαχθεί είτε από το αρμόδιο διοικητικό όργανο είτε διά μέσου άλλου οργάνου ή προσώπου. Στην παρούσα περίπτωση η έρευνα δεν μπορούσε παρά να γίνει μέσω του διαχειριστή του ηλεκτρονικού συστήματος υποβολής των προσφορών δηλαδή της Αρμόδιας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων. Όπως έχουμε ήδη αναφέρει η Αναθέτουσα Αρχή ερεύνησε μέσω της Αρμόδιας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων το όλο ζήτημα και πληροφορήθηκε ότι στο χώρο όπου έπρεπε να υποβληθεί το συγκεκριμένο αρχείο οι Αιτητές υπέβαλαν κάποια άλλα αρχεία αλλά όχι το ζητούμενο και ότι δεν υπήρξε οποιαδήποτε δυσλειτουργία της βάσης του συστήματος. Σ' ότι αφορά τον ισχυρισμό για έρευνα

πριν την υποβολή του παραπόνου από τους Αιτητές αυτός δεν ευσταθεί. Δεν έχει υποχρέωση η Αναθέτουσα Αρχή εάν έγγραφο το οποίο αφορά σε ουσιώδη όρο δεν υποβληθεί να ερευνά γιατί δεν υποβλήθηκε. Ούτε ο ισχυρισμός ότι επειδή δεν αναφερόταν στους όρους του διαγωνισμού ως λόγος αποκλεισμού η μη υποβολή του δελτίου ποσοτήτων ευσταθεί. Το ουσιώδες του όρου από μόνο του οδηγεί σε απόρριψη. Άλλωστε το λεκτικό του όρου 5.6.1(ζ) σαφώς και υποδηλοί ότι η μη υποβολή του καθιστά μη αποδεκτή προσφορά που δεν συνοδεύεται από το δελτίο ποσοτήτων.

Σ' ότι αφορά τον ισχυρισμό για έλλειψη αιτιολογίας της απόφασης τους ούτε αυτός ευσταθεί. Η αιτιολογία είναι καλά νομολογημένο (βλέπε *Δημοκρατία ν. Γαβριήλ (2004) 3 Α.Α.Δ. 234*) ότι πρέπει να προσδιορίζει τη βάση της απόφασης και τους λόγους που την στοιχειοθετούν, ενώ πρέπει να δίνονται σαφείς και ικανοποιητικοί λόγοι ώστε να μπορεί να διακριβωθεί κατά πόσο η πράξη λήφθηκε με βάση το ορθό πραγματικό και νομικό υπόβαθρο. Στην έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης η οποία υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών, την έχουμε ήδη παραθέσει, καταγράφεται με σαφήνεια η σκέψη της Αναθέτουσας Αρχής και οι λόγοι απόρριψης της προσφοράς των Αιτητών.

Η πιο πάνω κατάληξη μας καθιστά χωρίς σημασία την εξέταση του ζητήματος σε σχέση με το χρόνο έναρξης αξιολόγησης των προσφορών ο οποίος εν πάση περιπτώσει δεν βρίσκουμε με όσα τέθηκαν ενώπιον μας να ευσταθεί.

Με βάση όλα τα πιο πάνω αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η παρούσα Προσφυγή απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής επικυρώνεται.